

Hvordan lage film med 10. trinn? – DKS Bodø - 2019

Det viktigste en lærer gjør er å guide elevene gjennom sin filmproduksjonsplan.

Det elevene ikke vet må de klare å finne ut av, gjerne med hjelp/guiding. Hvordan denne hjelpen utspiller seg er opp til enhver skole/lærere etc.

Jeg håper dette hjelper. Så tenker jeg også at det er viktig å tenke på som lærer for 10.-trinn at man ikke nødvendigvis skal føle på at man kan alt innen film; kanskje hadde man tatt seg jobb i et filmselskap i stedet.

De beste videoene er på engelsk så jeg håper det går greit. Mye går uansett ut på pek og klikk så skal være mulig å følge hvis man ikke skjønner alt som blir sagt også.

Steg 1; ‘Pre production’: hva skal man lage film om? Alle ideer er gode ideer, det som gjør en film bra eller ikke ligger ofte i utførelsen av helheten. Desto større motivasjonen i hele gruppen er på å få gjennomført ideen desto større sannsynlighet er det for at filmen blir bra. Eierskap og motivasjon. Derav blir den beste ideen den med mest motivasjon bak. All type motivasjon kan bli tatt i betraktning så lenge det ikke går på helsen løs. Dette punktet er det viktigste!

Steg 2; ‘pre production 2’: planlegging, hva innebærer planleggingen? Hva skal man ha med her?...; slik jeg ser det *_alt_* desto færre tilfeldigheter man har rundt seg desto nærmere det ønskede produktet kommer man som regel. Hvis man lager manus så bør man øve på manuset sitt under dette punktet. Selv om det er dokumentar så kan man øve på de ulike situasjonene man setter opp i dokumentaren. Hvordan forteller man noe kjapt på film? Hvis historien går over flere dager trenger man ikke filme i flere dager; hvordan får man dette til på film? Film-triks og historiefortellingstriks, sjekk det ut. Forberedelse til Steg 3: Det er også fordelaktig å ta opp i så rått format som mulig, minst mulig komprimering, dette med tanke på etterarbeid flere muligheter i etterarbeidsprosessen, det kan se fattig ut til å begynne med, men når man driver etterarbeid så kan man justere fargene i mye større grad. Komprimerte filer; det vil si at filene inneholder mindre informasjon enn de ukomprimerte filene. Når man filmer rå-film vil man at komprimeringen skal være så lav som mulig.

Murphy’s law; det som kan gå galt går galt.

- Dere bør ha ‘storyboard’
- Dere bør også lage en praktisk ‘shot list’.

Hvis dere ikke vet hva det er må det sjekkes ut. Det gjør at tidsbruken blir mindre.

Alle fantastiske ting man planlegger å gjøre i Steg 3 (etterarbeid / post production) krever at man lærer seg så mye om det på forhånd for å være i stand til å gjennomføre det innen planlagt tid. Finn ut hva dere trenger å bruke tid på for å fullføre produktet deres; filmen.

Steg 3; gjennomføring; følg planen og bli ferdig. Det er ved dette punktet dere trenger filmutstyr og ikke før. Hvis man ikke har tatt i filmutstyret før denne dagen så anbefales det at man blir fortrolig med utstyret så kjapt som mulig, men at dette også er et punkt under steg 2, bli så kjent med utstyret før du får det, hva kan du forvente å måtte gjøre. Vi i DKS Bodø sender ut info om nøyaktig utstyr i de forskjellige koffertene dere får lånt av oss. I planleggingen har dere tatt høyde for hvor mye man skal lære seg og hva man skal bruke tiden på, hva er viktigst for å få filmen ferdig med ønsket resultat? Det vet dere. Her kommer en steg for steg guide til gjennomføringen av hele ‘production’-fasen og ‘post production’-fasen. Man trenger selvfølgelig ikke å bruke alle disse stegene så lenge man har med; organisering av filer, grovklipp, finklipp, lyd-redigering (og mixing høres lyden bra ut når man spiller den av?) og eksportering. Eksportering tar tid, regn med noen timer i stedet for minutter.

Estimert tid til ulike oppgaver under steg 3;

- 1 til 2 dager med filming; dette har dere planlagt gjennom f.eks. 'storyboard' og 'shotlist'
- 3-4 dager med etterarbeid.
 - o Organiser film- og lyd-klippene som er tatt
 - o Grov-klipp / rough edit og utsnitt hvis man bommet med kameraet
 - o Evt. digitale spesialeffekter, f.eks. tekstboblene i NRK-TV-serien Skam – effekter synliggjøres ikke før man har rendret eller Mac-en/iPaden har fått tid til det
 - o Legg på evt. musikk man har rettigheter til å bruke (dette kan man skaffe seg ved å sende e-post legg dette inn i Steg 1 eller Steg 2)
 - o Finklipp; her påser man at filmen ikke overskrider 3 minutter, det skal man også ha lagt til rette for tidligere (ref. manus).
 - o Kosmetisk editering; fargejusteringer (color grading) (har man f.eks. et farge-system / color system i filmen, lysbalanse, hvitbalanse fra kutt til kutt, bruker man en type kamera blir det mindre justeringer - effekter synliggjøres ikke før man har rendret eller Mac-en/iPaden har fått tid til det
 - o Lyd-redigering og mixing
 - o (Profesjonelt så legges ferdig musikk til her.)
 - o Rendre filmen
 - o Eksporter filmen i høy kvalitet mtp. evt. storskjermvisning / kino - dette tar gjerne litt lenger tid enn man forventer
 - o Eksporter gjerne filmen i lavere kvalitet mtp. enklere egenbruk

Gode ressursider er som følger;

Hvordan lage en kortfilm:

<https://www.youtube.com/watch?v=8Y1GOgd3uXU>

Hvordan få fine bilder med filmkamera:

<https://www.youtube.com/watch?v=J8Aqwxmks1A>

Final Cut Pro X

<https://www.izyvideo.com/final-cut-pro-x-tutorial/>

<https://www.youtube.com/watch?v=6vHwk2ocHy0>

iMovie for Mac:

<https://www.youtube.com/watch?v=udyaRKX1ZQg>

<https://www.macworld.co.uk/how-to/mac-software/imovie-mac-tips-3652888/>

Eller iMovie for iPad som også er en løsning;

https://www.youtube.com/watch?v=P_h3GYBZj74

Spørsmål til dette dokumentet kan rettes til gard@bodo.kommune.no